

Số: 42 /TB-GDĐT

Quận 1, ngày 10 tháng 01 năm 2024

THÔNG BÁO
KẾT QUẢ KIỂM TRA CHUYÊN ĐỀ
“DẠY HỌC THEO ĐỊNH HƯỚNG PHÁT TRIỂN
PHẨM CHẤT VÀ NĂNG LỰC HỌC SINH”
Năm học 2023 - 2024

Thực hiện Quyết định số 1637/QĐ-GDĐT ngày 28 tháng 11 năm 2023 của Phòng Giáo dục và Đào tạo Quận 1 về việc kiểm tra chuyên đề “Dạy học theo định hướng phát triển phẩm chất và năng lực học sinh” - Năm học 2023 - 2024 và kế hoạch tiến hành kiểm tra đã được phê duyệt, từ ngày 01/12/2023 đến ngày 20/12/2023, Đoàn kiểm tra đã tiến hành kiểm tra trường tiểu học Nguyễn Thái Học, Khai Minh, Trần Khánh Dư.

Xét báo cáo kết quả kiểm tra tại 03 đơn vị trên của Trưởng đoàn kiểm tra, Trưởng phòng Giáo dục và Đào tạo thông báo kết quả kiểm tra như sau:

1. Kết quả kiểm tra

1.1. Về các quy định tổ chức thực hiện dạy học theo định hướng phát triển phẩm chất và năng lực học sinh

Các đơn vị đã triển khai đầy đủ văn bản chỉ đạo thực hiện dạy học theo định hướng phát triển phẩm chất và năng lực học sinh, có hồ sơ lưu đầy đủ, cụ thể:

- Hồ sơ chuyên môn:
 - + Hồ sơ lưu các văn bản chỉ đạo thực hiện dạy học theo định hướng phát triển phẩm chất và năng lực học sinh;
 - + Hồ sơ bồi dưỡng chuyên môn giáo viên về đổi mới phương pháp dạy học theo định hướng phát triển phẩm chất và năng lực học sinh;
 - + Kế hoạch triển khai các chuyên đề đổi mới phương pháp dạy học trong năm học;
- Thực hiện đổi mới phương pháp, hình thức tổ chức dạy học theo hướng phát triển phẩm chất, năng lực học sinh theo quy định của Chương trình giáo dục phổ thông 2018.
- Các văn bản chỉ đạo thực hiện dạy học theo định hướng phát triển phẩm chất và năng lực học sinh theo các quy định sau:

+ Thông tư số 32/2018/TT-BGDĐT ngày 26 tháng 12 năm 2018 của Bộ Giáo dục và Đào tạo về ban hành Chương trình phổ thông;

+ Công văn số 4612/BGDĐT-GDTrH ngày 03 tháng 10 năm 2017 của Bộ Giáo dục và Đào tạo về hướng dẫn thực hiện chương trình giáo dục phổ thông hiện hành theo định hướng phát triển năng lực và phẩm chất học sinh từ năm học 2017 - 2018;

+ Công văn 5555/BGDĐT-GDTrH ngày 08 tháng 10 năm 2014 của Bộ Giáo dục và Đào tạo về hướng dẫn sinh hoạt chuyên môn về đổi mới phương pháp dạy học và kiểm tra đánh giá;

+ Công văn số 1315/BGDĐT-GDTH ngày 16 tháng 4 năm 2020 của Bộ Giáo dục và Đào tạo về hướng dẫn sinh hoạt chuyên môn thực hiện Chương trình giáo dục phổ thông cấp Tiểu học;

+ Thông tư số 27/2020/TT-BGDĐT ngày 04 tháng 9 năm 2020 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo về ban hành quy định đánh giá học sinh tiểu học;

+ Công văn số 2345/BGDĐT-GDTH ngày 07 tháng 6 năm 2022 của Bộ Giáo dục và Đào tạo về Hướng dẫn xây dựng kế hoạch giáo dục của nhà trường cấp tiểu học;

+ Quyết định số 2904/QĐ-BGDĐT ngày 07 tháng 10 năm 2022 của Bộ Giáo dục và Đào tạo về đính chính phụ lục 1 và phụ lục 2 ban hành kèm theo Thông tư số 27/2020/TT-BGDĐT ngày 04 tháng 9 năm 2020 của Bộ Giáo dục và Đào tạo về ban hành quy định đánh giá học sinh tiểu học;

+ Công văn số 4457/SGDĐT-GDTH ngày 17 tháng 9 năm 2023 của Sở Giáo dục và Đào tạo thành phố Hồ Chí Minh về Hướng dẫn thực hiện nhiệm vụ giáo dục tiểu học năm học 2023 - 2024;

+ Kế hoạch số 1144/KH-GDĐT ngày 30 tháng 8 năm 2023 của Phòng Giáo dục và Đào tạo Quận 1 về kế hoạch hướng dẫn thực hiện nhiệm vụ giáo dục tiểu học năm học 2023 - 2024.

- Thực hiện đổi mới các phương pháp, hình thức tổ chức dạy học thông qua các hoạt động lớp học mở, hoạt động Open House mời cha mẹ học sinh cùng tham gia từ lớp 1- lớp 5, tổ chức các chuyên đề dạy học các môn theo định hướng phát triển năng lực, phẩm chất cho học sinh.

- Khi kiểm tra sổ họp chuyên môn của các tổ khối chuyên môn, đoàn kiểm tra ghi nhận:

+ Sở hợp chuyên môn của các tổ khối thực hiện đầy đủ 2 tuần/lần, nội dung họp tập trung vào các vấn đề chuyên môn cụ thể của tổ khối, có thực hiện sinh hoạt chuyên môn theo nghiên cứu bài học, biên bản họp có ý kiến của các thành viên tham gia.

+ Nội dung họp thể hiện các nội dung: kiểm điểm công tác, trao đổi chuyên môn, phương hướng tới,... gắn với công tác giáo dục chung của nhà trường trong từng thời điểm trong năm học.

+ Phần trao đổi chuyên môn chưa tập trung trao đổi vào những nội dung khó, các phương pháp sử dụng đối với những bài dạy có nhiều nội dung. Mỗi lớp khác nhau có đối tượng học sinh khác nhau về năng lực nhưng giáo viên chưa nêu ý kiến riêng phù hợp thực hiện cho lớp, chủ yếu thống nhất với những ý kiến tổ định hướng.

1.2. Về dự giờ tiết dạy

- Giáo viên có đủ kế hoạch bài dạy khi lên lớp; thiết kế bài học thành chuỗi các hoạt động học tập cho học sinh; có quan tâm đến việc đánh giá thường xuyên sau mỗi hoạt động học của học sinh.

- Giáo viên khi giao nhiệm vụ học tập cho học sinh, câu lệnh chưa rõ ràng, cụ thể, chưa đảm bảo tất cả học sinh trong lớp nắm được việc cần làm. Đồng thời, chưa tạo điều kiện, thời gian để học sinh được trình bày, báo cáo kết quả đã thực hiện, chưa lấy chính sản phẩm học của học sinh để sửa bài, dẫn dắt kết luận kiến thức cần ghi nhớ, vận dụng.

- Khi thiết kế các hoạt động học cho học sinh, căn cứ vào yêu cầu cần đạt và nội dung bài học, giáo viên chưa phân hóa đối tượng học sinh khi thực hiện các nhiệm vụ học tập.

1.3. Ma trận và Đề Kiểm tra Cuối kì 1

Thực hiện kiểm tra ma trận đề kiểm tra cuối học kì 1 của 5 khối lớp; đảm bảo tỉ lệ các mức độ nhận thức; đảm bảo tỉ lệ câu hỏi trắc nghiệm và tự luận. Tuy nhiên, cần thống nhất hình thức trình bày đề và ma trận của các khối lớp; câu lệnh cần tường minh, rõ ý.

1.4. Tập vở học sinh

Giáo viên có thực hiện việc chấm bài thường xuyên học sinh trong vở ghi môn Toán, Tiếng Việt. Tuy nhiên, việc ghi lời nhận xét còn chung chung: “*Xem*”, “*Em làm bài đúng*”, “*Em làm bài tốt*”, “*Thầy khen!*”, “*Em làm bài cẩn thận hơn nhé*”,... mang tính chất thông báo kết quả, chưa chỉ rõ ưu điểm cụ thể để khen hay hạn chế cụ thể cần

khắc phục. Một số bài học sinh làm sai, giáo viên sửa trực tiếp - chưa hướng dẫn để học sinh tự sửa lại bài làm của mình.

2. Kết luận

2.1. Về thực hiện các văn bản chỉ đạo

a) Ưu điểm

- Các trường cập nhật đầy đủ các văn bản chỉ đạo, hướng dẫn thực hiện việc tổ chức dạy học theo định hướng phát triển phẩm chất, năng lực học sinh theo yêu cầu của Chương trình giáo dục phổ thông 2018.

- Các tổ chuyên môn thực hiện sinh hoạt chuyên môn đúng quy định, nội dung sinh hoạt gắn với nhiệm vụ chuyên môn của giáo viên và các hoạt động giáo dục của nhà trường. Mỗi tổ chuyên môn đều thực các chuyên đề đổi mới phương pháp, hình thức tổ chức dạy học theo hướng phát triển phẩm chất, năng lực học sinh; lưu hồ sơ, minh chứng đầy đủ.

b) Hạn chế

- Tổ chuyên môn khi xây dựng Kế hoạch dạy học các môn học và hoạt động giáo dục của tổ mình, phần Căn cứ xây dựng đưa vào một số văn bản không phù hợp.

- Việc sinh hoạt tổ chuyên môn của các tổ khối sẽ có nhiều nội dung gắn với việc thực hiện công tác giáo dục trong nhà trường, trong đó có nội dung sinh hoạt chuyên môn theo nghiên cứu bài học. Việc này cần đi vào thực chất, thiết thực, đúng hướng dẫn theo công văn số 1315/BGDĐT-GDTH về hướng dẫn sinh hoạt chuyên môn thực hiện Chương trình giáo dục phổ thông cấp Tiểu học. Hiện còn một số vấn đề:

- + Biên bản họp chưa ghi rõ ý kiến của từng thành viên đưa ra đối với nội dung bài học cần phải nghiên cứu, xây dựng minh họa; chưa thể hiện sự góp ý, hỗ trợ của các thành viên trong tổ mà phân công chỉ một người làm; chưa xác định được vấn đề cụ thể, khó khăn đặt ra trong quá trình tổ chức dạy học bài/dạng bài đó là gì? Tại sao lại lựa chọn bài học đó để minh họa?

- + Do đó, khi phân tích bài học, nội dung tổ chuyên môn tổ chức trao đổi, chia sẻ sau tiết dạy còn chung chung, chưa chỉ rõ ra được cụ thể hoạt động học của học sinh, cách tổ chức hoạt động học cho học sinh của giáo viên, nguyên nhân tác động đến hoạt động học của học sinh. Và nhất là, phương án dạy học đó có giải quyết được khó khăn đã đặt ra hay không.

2.2. Về dự giờ tiết dạy

a) Ưu điểm

- Việc dạy và học của giáo viên đảm bảo đúng kế hoạch giáo dục của nhà trường, đúng mục tiêu bài học theo yêu cầu cần đạt của chương trình.

- Giáo viên từng bước thực hiện đổi mới phương pháp dạy học, chú trọng tổ chức các hoạt động học cho học sinh nhằm phát triển phẩm chất, năng lực học sinh theo định hướng của Chương trình giáo dục phổ thông 2018.

- Học sinh thực hiện đúng theo hướng dẫn của giáo viên, các em được làm việc cá nhân, được trao đổi trong nhóm, được trình bày ý kiến của mình.

b) Hạn chế

- Giáo viên chưa chú trọng việc khai thác nội dung để phát huy hết năng lực, phẩm chất của học sinh khi triển khai các nhiệm vụ học tập.

- Hoạt động nhóm được tổ chức nhưng chưa hiệu quả: Không đủ thời gian, học sinh chưa được trao đổi trong nhóm, không có nhóm trưởng điều hành.

- Sản phẩm học tập của học sinh còn nhỏ; thiếu chú trọng việc giao nhiệm vụ có tính phân hóa theo từng đối tượng học sinh.

2.3. Ma trận và đề Kiểm tra Định kỳ Cuối kỳ I

a) Ưu điểm

Thực hiện kiểm tra cuối học kì 1 ở lớp 1,2,3,4 theo đúng quy định tại Thông tư số 27. Thực hiện xây dựng ma trận, đề kiểm tra đảm bảo tỉ lệ mức độ nhận thức, tỉ lệ câu hỏi trắc nghiệm và tự luận, nội dung kiểm tra đảm bảo vừa sức học sinh.

b) Hạn chế

- Cần đảm bảo xây dựng ma trận trước khi ra đề kiểm tra, một ma trận có thể sử dụng trong nhiều năm học và có thể xây dựng được nhiều đề kiểm tra.

- Hình thức trình bày ma trận cần có sự thống nhất giữa các khối lớp.

- Câu lệnh cần tường minh, rõ ràng.

- Hình minh họa các câu cần chi tiết, rõ ràng.

2.4. Tập vở học sinh

a) Ưu điểm

- Giáo viên thực hiện nhận xét, chấm chữa bài đầy đủ, thường xuyên cho học sinh.
Giáo viên quan tâm đến việc sửa bài cho học sinh. Học sinh giữ vở sạch sẽ.

b) Hạn chế

- Lời nhận xét ghi vào vở còn chung chung chưa mang tính động viên, khích lệ.
- Cần lưu ý đến việc sửa sai và hướng dẫn học sinh sửa sai.

3. Kiến nghị các biện pháp xử lý

- Việc ứng dụng công nghệ thông tin để thiết kế bài giảng điện tử góp phần tạo hứng thú học tập cho học sinh, tuy nhiên cần cân nhắc hài hòa giữa kênh hình và kênh chữ, nội dung kênh chữ đưa lên phần trình chiếu cần ngắn gọn, phù hợp với đối tượng của học sinh từng khối lớp.

- Tổ chức các hoạt động học tập cho học sinh cần lưu ý:

+ Câu lệnh của giáo viên đưa ra phải rõ ràng, chính xác, đảm bảo học sinh hiểu và thực hiện được;

+ Giáo viên cần chú ý phân hóa đối tượng học sinh khi thiết kế hoạt động, thiết kế nhiệm vụ học tập trên phiếu học tập;

+ Giáo viên cần thiết kế các tiêu chí đánh giá sản phẩm học của học sinh cụ thể, rõ ràng, làm căn cứ để học sinh biết tự đánh giá bài làm của mình và đánh giá bài làm của các bạn.

+ Giáo viên nên giao nhiệm vụ cụ thể cho từng đối tượng học sinh; qua đó, lấy chính sản phẩm học tập của học sinh để sửa bài, việc này vừa ghi nhận kết quả, quá trình tham gia hoạt động học của học sinh, vừa khuyến khích được tinh thần học tập, sự cố gắng hoàn thành nhiệm vụ của các em; tránh việc tổ chức làm việc nhóm nhưng chỉ vài cá nhân thực hiện nhiệm vụ.

+ Giáo viên cần chú trọng lời nhận xét cần mang tính khích lệ, động viên nhằm ghi nhận sự tiến bộ qua đó hình thành và phát triển, năng lực học sinh.

- Các tổ chuyên môn khi xây dựng Kế hoạch dạy học các môn học và hoạt động giáo dục của tổ mình, phần Căn cứ xây dựng Kế hoạch nên đưa vào các văn bản, hướng dẫn sát với thực tế, cụ thể, phù hợp với công tác dạy học và giáo dục học sinh tại đơn vị; gắn với bộ sách giáo khoa đã được lựa chọn.

Phòng Giáo dục và Đào tạo đề nghị các đơn vị được kiểm tra rút kinh nghiệm về những nội dung còn hạn chế trong chuyên đề kiểm tra “Dạy học theo định hướng phát triển phẩm chất và năng lực học sinh./.

Nơi nhận:

- Các trường tiểu học;
- Lưu: VT, Tuyên.

TRƯỞNG PHÒNG

Võ Cao Long

